

Veileder til årsplanmalen

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Dette er en veileder til årsplanmalen. Veilederen er ment som en støtte til hva dere *kan* ha med under de ulike overskriftene. Forslagene er ikke uttømmende og dere velger selv å ha med mer eller mindre ut ifra hva som er viktig for deres barnehage i samsvar med rammeplanens føringer for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehagens arbeid for å omsette Rammeplanens formål og innhold belyses, sammen med ULNA sin virksomhetsplan, hvor overordnede mål er beskrevet, dannes grunnlaget for årsplanen. (Da virksomhetsplanen er under utarbeidelse, benytter dere utkastet som utgangspunkt).

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Tjenesteleder skal lede prosessen med å utarbeide årsplanen.

Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Malen er satt opp med fonter i.h.h.t. profilhåndboken og må ikke endres.

VEILEDER TIL ÅRSPLANEN GAUSTADSNIPPEN BARNEHAGE

2023-2024

Innhold

Forord	3
Barnehagen er en pedagogisk virksomhet	3
ULNA barnehagene	3
Velkommen tilbarnehage.....	4
Barnehagens verdigrunnlag	6
Barn og barndom	6
Demokrati	6
Mangfold og gjensidig respekt	7
Likestilling og likeverd.....	8
Bærekraftig utvikling.....	8
Livsmestring og helse	9
Barnehagens formål og innhold.....	10
Omsorg	10
Lek.....	10
Danning.....	10
Læring.....	10
Vennskap og fellesskap	11
Kommunikasjon og språk	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Barnas medvirkning.....	11
Samarbeid mellom hjem og barnehage.....	11
Overganger	12
Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning	12
Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager	13
Fra barnehage til skole.....	13
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	14
Planlegging	15
Vurdering	15
Dokumentasjon	16
Barnehagens arbeidsmåter	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Progresjon	16
Barnehagens digitale praksis	16
Barnehagens fagområder	16
Kommunikasjon, språk og tekst	16
Kropp, bevegelse, mat og helse	17
Kunst, kultur og kreativitet	18
Natur, miljø og teknologi.....	18
Antall, rom og form	19
Etikk, religion og filosofi.....	19
Nærmiljø og samfunn	20
Aktivitetsskalender.....	20

Forord

I henhold til Lov om barnehager skal hver barnehage utarbeide en årsplan for barnehagens innhold og organisering. Årsplanen viser hvordan vi jobber for å omsette rammeplanens formål og innhold til praksis, samt beskriver ULNA og den enkeltes barnehages strategier, verdier og satsningsområder.

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

I tillegg til årsplan skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov

Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold (§ 2) og barns rett til medvirkning (§ 3) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes. Den belyser sammenhengen mellom konkrete aktiviteter og de overordnede målene.

Årsplanen fastsettes i barnehagens Samarbeidsutvalg.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

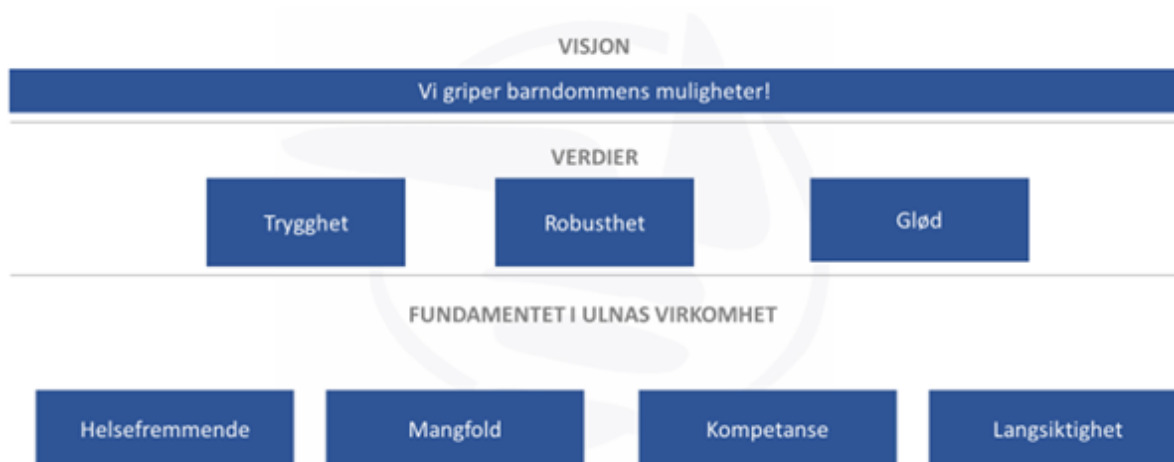
Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Barnehageloven ([lenke til](#)), Rammeplanen ([lenke til](#)) og FNs barnekonvensjon ([lenke til](#)) er styrende dokumenter for den pedagogiske driften.

ULNA barnehagene

I ULNA har vi, i tillegg til årsplanen, utarbeidet en virksomhetsplan. *Virksomhetsplan for ULNA - barnehagen 2022-*, ([lenke til](#))

Virksomhetsplanen er en del av strategien for synliggjøring og dokumentasjon av arbeidet med verdier og overordnede målsetninger for ULNA- barnehagene.

Velkommen til Gaustadsnippen barnehage

Barnehagen flyttet lokasjon fra Gaustad sykehus til Sogn (Sio) 1. august 2022.

Vi har kort avstand til gode forbindelser med buss og t-bane.

Vi er en naturbarnehage som gjenspeiler ansattes interesser og samfunnets utfordringer. Vi har et grunnleggende fokus på fagområdet 4 i Rammeplanen, «Natur, miljø og teknologi».

I barnehagens naturkonsept skal barna få en dypere forståelse av hvordan de kan ta vare på naturen og miljøet, og at de får en mulighet til å påvirke sin egen fremtid. Vi mener ikke at vi utelukkende kan løse alle verdensproblemer med fokus på natur, miljø og den menneskelige innvirkningen på miljøet, men at vi vil knytte alle fagområdene opp mot temaet natur og skal gjennom vår modell ha fokus på hele barnets utvikling, både fysisk, psykisk, sosialt og kognitivt. Leken har en sentral plass i vår hverdag. Lek og bevegelse er en stor del av vår pedagogiske praksis, hvor læring foregår gjennom utforskning av nærområdet, spontane og planlagte turer og små hverdagsituasjoner som oppstår i samspill med barna. Vi legger stor vekt på barnas medvirkning i planlegging av aktiviteter og kommer til å jobbe med flere langsiktige naturprosjekter. Vi passer på at aktivitetene ikke er for utfordrende eller vanskelige for barnet, så motivasjonen forblir og mestringsgleden oppstår. Alle ansatte er høyt motiverte for å jobbe med temaer og deltar aktiv i planlegging. Vi bruker vårt kunnskapsgrunnlag og erfaringer til å støtte barna i deres lek og læringsprosesser. Vi ønsker å gi barna gode opplevelser med naturen rundt oss.

For oss er dette forpliktende, det betyr at vi skal utforske, ta vare på og være på lag med naturen. Vi skal legge til rette for at barna får gode naturopplevelser, og det skal legge grunnlaget for en livslang interesse og kjærlighet til naturen, plantene og dyrene som bor på kloden.

Barnehagen har et uteområde og nærmiljø som byr på varierte motoriske utfordringer og lekemuligheter. Det gir oss en suveren mulighet til å utforske, leke og lære i et mangfoldig miljø, i alle årstider og alt slags vær. Vi tar ofte med oss naturen inn i barnehagen, hvilket betyr at vi uttrykker oss kreativt og har fokus på gjenbruk.

Det også innebærer at vi ser kreativ på lekemateriell. Vi prøver å redusere innkjøp av lekemateriell som laget av plast og oppmuntre barna til å bruke vanlige ting som finnes rundt oss på nye måte.

1-2 ganger i året arrangerer vi «bytte dag». Foreldre tar med seg klær, leker eller andre gjenstander som ikke brukes lengre, men som blir byttet ut med noe en trenger.

Utviklingsarbeider/prosjekter fremover:

- Barnas verneombud – jobber for et inkluderende barnehagemiljø for alle barn og holdningsarbeid knyttet til ansatte
- Styd kompetanse er et verktøy vi bruker i refleksjonsarbeidet og kompetanseheving blant de ansatte.
- Psykisk helsefremmende lekemiljøer

Barnehagens verdigrunnlag (OB-NN)

Barn og barndom

Beskriv for eksempel:

- Hva barnehagen legger i barndommens egenverdi og hvordan vi anerkjenner den.
- Vi ønsker at barn skal være barn og hos barn er leken svært sentral. Derfor legger vi til rette for god lek både med andre barn, men også voksne. Vi jobber for at barna skal være trygge hos oss, og dermed blir de også trygge på seg selv som individ og på den måten vil de også kunne utvikle seg til sitt potensial. **(OB)**
- For oss er det viktig at barn skal få være barn og vi verdsetter lekens egenverdi, fordi det er i leken barna lærer og utvikler seg som individer. Vi legger til rette for en god balanse mellom fri lek og voksenstyrte aktiviteter som er tilpasset barnas interesser og alder, samt har fokus på å tilrettelegge for gode lekemiljøer som inspirerer barna til god lek. Vi legger vekt på barns medvirkning og at barna skal få ta del i sin egen hverdag der deres tanker, meninger, ønsker og følelser kommer til uttrykk **(NN)**.
- Hvordan barnehagen jobber for at barna skal få en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek.
- Vi jobber først og fremst trygghet, at voksne til stede og ser hvert enkelt barn og deres behov. Ved at barna er trygge vil vi også skape et lekemiljø som er sentralt for barnets utvikling. Vi tar barns følelser på alvor slik at vi kan hjelpe de til å bli trygge på seg selv også senere i livet. **(OB)**
- Vi møter barna der de er, blir kjent med hvert enkelt barn, deres behov og tilrettelegger det pedagogiske arbeidet deretter. I starten har vi fokus på trygghet og omsorg som to grunnleggende verdier som vi mener må være tilstede for at barna skal trives i barnehagen, utvikle vennskap og leke. Vi deler barnegruppen opp i mindre lekegrupper slik at barna får mulighet til å bli godt kjent med hverandre, tørre å ta sin plass i fellesskapet og utvikle vennskap. Vi er opptatt av å bruke det fysiske rommet som den tredje pedagog. Vi lager gode og lystbetonte lekemiljøer for barna. Vi verdsetter den frie leken og er opptatt av å gi barna rom og tid for å utfolde seg i lek på egne premisser. God balanse mellom voksenstyrt og barnestyrt lek **(NN)**

Demokrati

Beskriv for eksempel:

- Hvordan barnehagen jobber med å fremme demokrati.
- Ta utgangspunkt i deres interesser når det kommer til lek og aktiviteter. La barna få medvirke til å bidra til å gjøre deres barnehagehverdag best mulig. Alle barn skal også få tilbud om ulike aktiviteter, men at vi aldri tvinger et barn til å gjøre noe hen ikke vil. **(OB)**
- Vi jobber med å fremme demokrati gjennom å ha fokus på barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Dette gjør vi gjennom å legge til rette for

ulik lek og aktiviteter utifra barnas interesser, gi barna valgmuligheter, samt at barna får ta del i daglige gjøremål. Vi bruker samlingsstund som en arena for å dyrke fellesskapsfølelsen, der barna får kjenne at de er viktige, betydningsfulle og har en viktig stemme **(NN)**.

- Hvordan barnehagen jobber med å være et inkluderende felleskap hvor alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta.
- - La alle barn få delta i sin egen hverdag. Ha ulike samlingspunkter hvor alle skal få føle på det å høre til. Høre på barnas sine meninger og iverksette de som man kan, på denne måten vil barna føle på mestring. Vi som voksne observerer barnegruppen og ser de barna som faller litt utenfor, da må vi hjelpe og tilrettelegge for at de barna det gjelder også får delta i leken. **(OB)**
- -Ha fokus på å bli godt kjent med alle barna og forstå at alle har forskjellige behov og følelser. La også barna bli med å delta i sin egen hverdag. **(NN)**
- Hvordan barnehagen jobber med å være bevisste på at barnas ulike meninger og perspektiver kommer til uttrykk?
- - alle barna skal bli hørt, ikke bare de som roper høyest, vi som voksne jobber utifra de meningene og perspektivene vi får, selv om det er flere meninger og perspektiver. **(OB)**
- Vi er opptatt av å bli godt kjent med hvert enkelt barn, møte barnet der det er, deres personlighetstrekk og hvordan barnet uttrykker seg. Ut ifra det legger vi til rette for at alle barn skal få muligheten til å uttrykke seg ut ifra sine forutsetninger. Dette krever observante og tilstedeværende voksne som ser barna og hva de har behov for **(NN)**.

Mangfold og gjensidig respekt

Beskriv for eksempel:

- Hvordan barnehagen jobber for at alle barna føler seg sett og anerkjent for den de er.
 - Barn skal føle at barnehagen er et trygt sted, ved å føle seg sett og anerkjent for den de er. Vi jobber mot dette ved at barna skal få uttrykke seg gjennom talespråk, kroppsspråk og vise følelser. Det er ingen følelser som er feil og barna skal føle seg trygge på å fortelle oss voksne hva de føler. Barn skal føle de blir hørt og tatt på alvor når de kommer til oss voksne, og at de de har lyst til å dele er viktig. Enten de vil prate om interesser, noe de har gjort hjemme, eller om det er situasjoner de liker eller ikke liker som oppstår i barnehagen. Barna får være delaktig i å forme sin egen hverdag både gjennom deres interesser og hva de uttrykker til oss. **(OB)**
 - Vi legger vekt på at alle følelser skal bli anerkjent, ingen følelser er feil. Vi observerer og lytter til barna, og snakker med barna om det de opplever. Vi veileder og forklarer. **(NN)**
- Hvordan barnehagen jobber for å vise det enkelte barns plass og verdi i felleskapet.
- Vi jobber med å fremme mangfold og gjensidig respekt ved å snakke om ulikheter sammen med barna og at dette er en ressurs vi har i oss. Alle er like mye verdt uansett kjønn, kultur, levesett og verdier. Vi har ulike temaarbeid og prosjekter i løpet av

barnehageåret som for eksempel vennskap, følelser, seksualitet, religiøse høytider og kulturer. I løpet av året markerer vi blant annet samefolkets dag, FN-dagen, FORUT-aksjonen og rokkesokk, i tillegg til ulike høytider og merkedager **(NN)**

Likestilling og likeverd

Beskriv for eksempel:

- Hvordan barnehagen jobber for å fremme likestilling og likeverd.
- Hvordan barnehagen jobber med å motvirke alle former for diskriminering.
- Aktive, observerende og tilstedeværende voksne i lek sammen med barna som kan veilede og forebygge alle former for diskriminering. **(NN)**

Bærekraftig utvikling

Beskriv for eksempel:

- Hvordan barnehagen bidrar til at barna blir kjent med naturens mangfold og opplever tilhørighet til naturen.
- Vi tilbringer mye tid ute på barnehagens uteområde uansett vær. Vi utforsker alt naturen har å by på sammen med barna og følger opp det barna viser nysgjerrighet og interesse for. Vi går også mye på tur i barnehagens nærmiljø og skogen. Bruker uteområdet/skogen som læringsarena der man kan jobbe utifra alle fagområdene som står i rammeplanen. Lager grønnsakshage sammen med barna (fokus spire/gro). Tar med naturen inn i barnehagen, gir naturen nytt liv, samt har fokus på gjenbruk. Vi bruker forskerutstyr når vi er ute eller på tur. Barna får bruke forstørrelsesglass for å studere alt de finner i naturen på nære hold, samt slå opp det vi finner i faktabøker. **(NN)**
- Vi kan se etter dyr og dyrespor, både i barnehagens uteområde og nærområde. Om vinteren når det er kaldt og mye snø kan vi hjelpe fuglene med mat. Ved å studere og hjelpe både naturen og dyrene som ofte er å se for barna, kan vi tilrettelegge for at de får erfare det å gi omsorg og ta vare på omgivelsene sine. **(OB)**
- Hvordan barnehagen bidrar til at barn forstår at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.
- Vi kildesorterer sammen med barna, tar med søppelposer på tur, barna hjelper til med å plukke søppel og kaste det i riktig søppeldunk. **(NN)**
- Barn skal få erfaringer med hvordan vi kan ta vare på naturen og sine omgivelser. Dette gjøres gjennom ulike tiltak, som å finne søppel, plukke det og ta det med oss for å kastes på riktig sted. Vi både resirkulerer og prøver å reparere noe som er ødelagt i stedet for å kaste det med en gang. Vi har mange samtaler gjennom disse prosessene og stiller spørsmål som barna kan reflektere over. **(OB)**
- Hvordan barnehagen legger grunnlag for at barn kan tenke kritisk, handle etisk og tenke solidarisk.

- Gjennom å sammen tenke og reflektere over problemstillinger lærer vi barna å tenke kritisk. Barnehagens arbeid med FN-dagen vil også vise barna hvordan vi jobber solidarisk med andre. **(OB)**
- FN dagen og samenes nasjonaldag viser barna hvordan vi jobber solidarisk. Vi lærer også barna og handle etisk ved å lære dem om solidaritet, og vise å snakke om at vi må respektere hverandre uansett hvem man er. Vi lærer barna å tenke kritisk ved å sammen reflektere og snakke om forskjellige problemstillinger. **(NN)**

Livsmestring og helse

Beskriv for eksempel:

- Hvordan barnehagen jobber for å fremme barns fysiske og psykiske helse.
- - psykiske, anerkjenne at ingen følelser er feil, og møte de der de er. Være forståelsesfulle og omsorgsfulle og vise at vi er her for å passe på dem.
- - Fysisk. La barna få utfolde seg i ulent terreng, legge til rette for hinderløyper og andre fysiske aktiviteter. Vi legger også til rette for at barna som har behov for hvile får det. **(OB)**
- Vi gir barna en god balanse mellom fysisk aktivitet både ute og inne, tilbyr de sunne måltider som gir energi og god metthetsfølelse og fokus på nok hvile gjennom dagen ut ifra hva hvert enkelt barn har behov for. Vi jobber også daglig med følelser og støtter/veileder barna i å bli kjent med seg selv, sine følelser og hvordan håndtere/forstå disse ved å snakke om det sammen med barna. Observante, lyttende og omsorgsfulle voksne som er tilstede når barna har behov trøst, et fang eller bli sett/hørt **(NN)**.
- Hvordan barnehagen jobber med å fremme motorisk utvikling og bevegelsesglede.
- - at barna får oppgaver tilpasset seg slik at de vil føle mestring og bevegelsesglede.
- - Tar hensyn til interesser og bruker dette til planlegging av aktiviteter.
- Hvordan barnehagen arbeider med psykologisk førstehjelp.
- Hvordan barnehagen bruker måltider og matlaging som bidrag til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner.

- Vi ønsker at måltidet skal være en god opplevelse for barna, vi ønsker ikke at måltidet skal være preget av regler og beskjeder hele tiden. Barna skal få delta i matlagingen og også medvirke ved å komme med ønske på hva de har lyst på. Vi skal ha gode samtaler rundt maten og lære hva den gjør for kroppen. Barna skal også få råvarene tilbydt flere ganger, på denne månen vil smaksløkene få øve seg til å like variert mat. **(OB)**

- I barnehagen serverer vi alle måltider til barna.

- Barnehagens arbeid med å forebygge og håndtere mobbing (Psykososialt miljø – handlingsplan mot mobbing).
- Gjennom barnesamtaler, veiledning og temaarbeid som vennskap, følelser, kropp, mangfold, likheter og ulikheter. Tar viktige temaer som mobbing opp på dagsorden

og er noe personalet i barnehagen jobber med på avdelingsmøter, personalmøter og diverse møter som bidrar til refleksjon og kompetanseheving **(NN)**

Barnehagens formål og innhold (KM)

Omsorg

- Alle barn skal oppleve å bli godt tatt imot av de ansatte når de leveres om morgenen og føler seg en del av fellesskapet
- Vi legger til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- Tar oss god tid på å bli kjent med hvert enkelt barn og foresatte til barnets tilvenningsfase
- Møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- Vi legger til rette for hvilestunder, sovetid og aktiviteter som stimulerer hvile.
- Vi støtter og anerkjenner barnas følelser

Lek

- Fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare og glede i lek.
- Vi legger til rette for at skal få tid og rom til å utforske seg selv i frilek
- Vi bruker utearealet og nærområdet slik at barna får varierte opplevelser med lek og fysisk aktivitet
- Vi veileder barna i leke situasjoner slik at barna får gode samspill med andre barn
- Vi vurderer vår egen rolle aktivt sammen med barna
- Ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.
- Observere analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser.

Danning

- Hjelper barna med å utvikle god selvfølelse, og at den kan forstå både seg selv og andre
- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser ute og inne
- Støtter barnas i deres utvikling og utforskning av selvfølelse og identitet.
- "støttende stillas" sammen med barna
- Synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver og handlinger
- Synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Læring

- Bruker leken som en læringsarena der barna får utfolde seg, prøve og feile, finne ut ting sammen, lære om seg selv og sine medmennesker
- Barnehagen bruker ulike pedagogiske verktøy som fremmer lek og læring
- Lar barna lære gjennom å erfare i sitt eget tempo og på sine egne premisser. Ansatte som utforsker og erfarer sammen med barna.
- Tar utgangspunkt i barnas interesser og bruker kroppen og alle sanser i en læringsprosess.

Vennskap og fellesskap

- Lager et miljø som bygger fellesskapet og mangfoldet i barnegruppa, der det er plass til alle.
- Jobber og deler oss på tvers av avdelingene, slik at barna knytter bånd til alle barn og voksne i barnehagen.
- Veileder barna i relasjoner og lek.
- Deler barnegruppen opp i mindre grupper slik at barna leker med forskjellige barn og voksne.

Barnas medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnets rett til medvirkning ved å legge til rette for å oppmuntre til at barna kan gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

- Et observant personale som ser, lytter og tolker barnas ulike uttrykksformer og kroppsspråk og handler deretter.
- Voksne som er villige til å endre tradisjonelle tankemønstre ut fra barnas innspill, ideer og tanker.
- Tar barna på alvor og planlegger aktiviteter og temaer ut ifra barnas interesser.
- Vi lar barna få være med å bestemme hva vi skal fylle dagen(e) med.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal legge til rette for daglig og tett foreldresamarbeid om hvordan barnet har det i hjemme og i barnehagen.

- Tilbyr minimum en foreldresamtale med alle foreldre årlig, i tillegg til foreldremøte på høsten.
- Vi deltar årlig i nasjonal foreldreundersøkelse i regi av UDIR og jobber aktivt med oppfølging etter denne, i tett samarbeid med foreldregruppen og FAU.
- Vi benytter Kidplan som digitalt verktøy før foreldrekommunikasjon. Her informerer avdelingene om innholdet fra barnehagen og kommuniserer med foreldre.

Overganger (OB-NN)

Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning

Beskriv hvilke rutiner barnehagen har for å ta imot nye barn slik at de får en trygg og god start i barnehagen.

- Vi har gode rutiner slik at nye barn vil føle seg trygge hos oss. Vi sender ut et informasjonsskriv til foreldre på mail før de begynner i barnehagen og tar imot spørsmål om de skulle ha det. Vi sørger for at barn og foreldre føler seg velkommen og ser frem til å begynne hos oss. Foreldre blir invitert på besøksdager før oppstart om de skulle ønske dette. Vi setter av god individuell plan for tilvenning, hvor vi tar utgangspunkt i en allerede generell tilvenningsplan.

Barnet vil få en primærkontakt som den blir ekstra godt kjent med i starten og etter hvert som vi ser barnet er klar for det, får også flere voksne ta større del i rutiner/hverdagen til barnet **(OB)**

- En god tilvenning er viktig for nye barn og foresatte. Vi ønsker at barn og foresatte skal føle seg ivaretatt hos oss. Tilvenning kan ses på som en periode hvor barn, foresatte og personalet skal bli kjent med hverandre, barnehagen, dagsrytme og rutiner. En god start er viktig for barnets trivsel i barnehagen. Å begynne i barnehagen for første gang er en stor begivenhet i barnets liv. Det er derfor nødvendig å sette av tid til en trygg tilvenning. Tilvenning bør skje gradvis og sammen med foresatte. For å etablere trygghet, vil barnet få en tilknytningsperson. Tilknytningspersonen skal være barnet og foresatte sin kontaktperson. Tilknytningspersonen er med barnet hele tiden så langt det lar seg gjøre og tar imot barn og foresatte om morgenen og når det blir hentet. Når vi ser at barnet viser trygghet introduserer vi flere i personalet. Det er veldig individuelt hvor lang tid barnet bruker på å tilpasse seg den nye hverdagen, men vi anbefaler at det settes av minst tre dager, helst fem dager hvis mulig. Målet er at overgangen fra hjem til barnehage ikke skal oppleves som et brudd, men som en utvidelse av muligheten for kontakt med andre og nye erfaringer. Det kan være vanskelig å overlate barnet sitt til mennesker man ikke kjenner. Man kan bli usikker på om det er til det beste for barnet, og om barnet vil få det godt i barnehagen. Dette er følelser de fleste foreldre opplever, og vi ser gjerne at du snakker med oss om det. Tilvenning til nytt miljø og nye situasjoner

er en prosess som tar tid. Nye foreldre blir invitert til besøksdager, foreldremøte/samtale før oppstart – for å kunne bli kjent før tilvenningen begynner. Vi setter av god tid til tilvenning av nye barn og foreldre i barnehagen – tilpasset hvert enkelt barn og foreldrenes behov/ønske **(NN)**.

Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager

Beskriv hvilke rutiner vår barnehage har når barna bytter barnegruppe og barnehage.

- Når vi har småbarn som skal over på større avdelinger lar vi barna få bli kjent med barn og voksne på den avdelingen de skal begynne på. Vi har faste dager i uken hvor barnet/barna går på besøk sammen med en trygg voksen. Her får de god tid til å bli kjent og leke sammen med de andre **(OB)**
- Etter hvert som barnet blir eldre flytter barnet over på ny og større avdeling. Foresatte blir informert om en slik overgang i god tid før, slik at barnet og de foresatte har mulighet til å forberede seg best mulig. Barnehagen og foresatte avtaler faste dager i uken der barnet sammen med en trygg voksen besøker den nye avdelingen, blir kjent med barna, de voksne og det fysiske miljøet. Etter hvert som barnet blir trygg og kjent på sin nye avdeling, trekker den trygge voksne seg gradvis tilbake slik at barnet får mulighet til å utfolde seg litt på egenhånd **(NN)**

Fra barnehage til skole (EB)

(her kan for eksempel dok i slikt samrb i egen kommune/bydel ligge som link)

Beskriv for eksempel:

- Hvordan barnehagen samarbeider med foreldrene og skolen for at barna skal få en trygg og god overgang fra barnehage til skole.
- Hvordan barnehagen legger til rette for at barna får et godt grunnlag for å begynne på skolen.
- Hvordan barnehagen jobber med at barna skal bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordning.

Overgangen fra barnehagen til skole kan oppleves både spennende og skummelt for de eldste barna i barnehagen. På skolen må barna bygge nye relasjoner og tilpasse seg en ny hverdag som krever mer av dem. Barnehagen kan være en viktig faktor til at de eldste barna i barnehagen opplever at skolestarten er lystbetont og får erfare gode strategier for å bygge et trygt felleskap, vennskap og system rundt seg på skolen. Derfor skal barnehagen ha skolestarter-klubb en gang i uken der barna får delta i spennende leker, aktiviteter og oppgaver med det formålet å være en forberedende. I praksis vil det blant annet innebære turer, estetiske oppgaver, leker og sosiale sammenkomster.

I skolestarter-klubben vil barnehagen især vektlegge:

Vennskap
Samspill

Selvtillit
Selvstendighet
Trygghet
Mestring

I skolestarterklubben skal barna gis rikelig medvirkning inn i planleggingen av det pedagogiske tilbudet. Barna skal her få dele hvilke tanker de har før skolestart, hvilke leker og aktiviteter de liker og vil gjøre, formulere tanker rundt hvem de er, drømmer og ønsker. Barnehagen understreker at skolestarter-klubben ikke er skole, men en spennende sosialarena der barna kan bygge troen på seg selv og ha relasjonsbyggende opplevelser i et eget felleskap.

På slutten av barnehageåret skal barnehagen sammen med barna konkludere året med en skolestarterkveld i barnehagen der barna inviteres til en kveld ute med grilling i bålpanne og leker sammen med personalet på ekornbarna.

Samarbeid foreldre, barnehage og skole.

Barnehagen skal gjennom året ha tett oppfølging med barnets foreldre om hvilke muligheter som ligger i foreldresamarbeidet og samarbeidet mellom barnehage og skole. Samtidig skal vi bevisstgjøre foreldrene om tilbudene i Osloskolen som tilrettelegger for overgangen til skole; Samtidig bevisstgjøre hvordan barnehagen kan være en viktig tilrettelegger for at overgangen skal bli så skånsom som mulig.

Foreldre skal i tillegg tilbys muligheten til overføringssamtale på våren, der de sammen med pedagogisk leder fyller ut skjema «Dette er meg» (Oslostandarden for overgang barnehage-skole). Herunder skal barnehagen i samråd med foreldrene fylle ut et skjema som tydeliggjør hvilke momenter rundt barnet skolen bør ta ekstra hensyn til og hvor barnet ligger i utviklingen med hensyn til språk.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon (ped.ledere)

Barnehagens arbeidsmåter

Med så mange ulike barn i vår barnehage er vi nødt til å ha ulike arbeidsmåter for at barn blir ivaretatt. Innholdet vi lager skal være tilpasset hvert enkelt barns behov. Vi ønsker å bygge på barnas nysgjerrighet og samtidig gi dem nye opplevelser, da er det viktig at vi bygger videre på det de allerede er opptatt av. På denne måten blir også barns medvirkning tatt med i planleggingen. Alle barn, uansett uttrykksformer skal ha rett til å medvirke i barnehagehverdagen, og da må ansatte i vår barnehage være til stede i barnas lek og hverdagslige situasjoner.

Det er viktig at personalet får rom til å utvikle seg selv, avdelingen og barnehagen. Kompetanseheving er viktig for oss i alle ledd - det gjør vi gjennom personalmøter, avdelingsmøter, refleksjonsgrupper, HMS-gruppe, SU-møter, foreldremøter, temakvelder, plandager og pedagogmøter m.m. Vi anvender fagoppgaver/litteratur/caser til refleksjon, bygger en felles forståelse og går en samlet vei, vi benytter oss av kurs i regi av kommunen, bydel og gjennom ULNA-barnehagen. Vi anvender digitale verktøy i hverdagen f.eks. Kidplan (app) der mye kommunikasjon med foresatte foregår, og bruker PBL-mentor mtp. barnehagens HMS og Teams mellom ansatte.

Planlegging

Det blir lagt til rette for at personalet sammen kan utarbeide årsplan, årshjul, ukeplan og månedsplan. Vi ønsker at hele personalet skal bli inkludert i arbeidet, på denne måten føler alle ansatte eierskap til planene og får lyst til å gjennomføre aktiviteter. Vi ønsker progresjon og kontinuitet i barnehagens pedagogiske arbeid, derfor er planer og evaluering av planene viktig for oss. Vi inkluderer foreldrene i planleggingen og gir dem medbestemmelse og muligheter til påvirke barnehagen retning og hverdag.

Planleggingen kan foregå utallige måter for eks. Pedagogmøter, avdelingsmøter, plantid, daglige samtaler, avdelingsmøter med fokus på barna, tar med barnas interesser og ulike uttrykksformer i planleggingen.

I det daglige anvender barnehagen Teams som et ledd i planleggingen på avdelingen, mellom avdelingene og i barnehagen. Det er verktøy som vi har god erfaring med, og som er forpliktende ovenfor ansatte. Dette er også suverent som et informasjons- og kommunikasjonsverktøy i en hektisk barnehagehverdag.

Pedagogiske ledere og barnehagelærere har 4 timer i uken hver hvor de får tid til å planlegge. Her får vi tid til å tenke langsiktig og systematisk for å finne opplegg for barna slik at de skal ha det best mulig.

Vurdering

Vi har ulike møteforumer der vi reflekterer over egen praksis, og det pedagogiske arbeidet. Dette kan gi personalet nye tanker og syn for videre planlegging og gjennomføring. Dette kan gi diskusjoner om barnehagens formål innhold og oppgaver. Vi har faglige og etiske problemstillinger i arbeidet vårt.

I vurderingsarbeidet tar vi i bruk barnehagens planer, barnehageloven, barnas rettigheter og rammeplanen for barnehager som vi til enhver tid skal følge. Vi ser hva som har fungert, og hvordan videre kan jobbe med det pedagogiske arbeidet for å hele tiden forbedre oss. Vi bruker praksisfortellinger som en god vurderingsmetode. Hvor vi sammen kan reflektere over situasjoner som har vært utfordrende, og hvordan det er mulig å løse/ forbedre disse.

- Hvordan barnehagen jobber med å vurdere det pedagogiske arbeidet.
 - Ved vurdering av det pedagogiske arbeidet vi gjør skal vi sikre at alle barn får det tilbud som er i tråd med barnehagelov og rammeplan. Dette gjør vi ved å gå over og evaluerer det vi har gjennomført av planleggingen.

- Hvordan personalet reflekterer sammen over utfordringer.
- Vi har Personalmøter/avdelingsmøter hvor vi her bruker tid på å reflektere sammen over hva som går bra og hva som er utfordrende og sammen finner på gode løsninger for at barna og voksne skal få den best mulige hverdagen.

Dokumentasjon

Vi anvender Kidplan til å informere foresatte, samt skrive om dagen/uken fra avdelingen, skriver ukebrev/månedsbrev, legger ut ukeplan og bilder på nettsiden og So.Me, skriver referat etter alle møter – som f.eks foreldresamtaler, avdelingsmøter, pedagogmøter m.m. Videre dokumenterer vi barnehagens HMS gjennom PBL-mentor. Et arbeid som alle ansatte skal anvende i det daglige, og er sted der ansatte finner retningslinjer, beredskapsplaner m.m.

Med natur og miljø som hjørnestein, lager alle avdelingene en detaljert aktivitetsplan (årshjul) på faglige grunnlag. Det hjelper oss å holde fokus på hovedtemaet og tilbyr større muligheter til å ta barnas interesser eller ønsker med aktivt i planleggingen.

Progresjon

Alle barn er unike og utvikler seg i ulikt tempo og vi må legge til rette for at alle barn skal utvikle seg og oppleve fremgang. Vi har barn i ulike aldergrupper og utviklingsfaser, og vi jobber med disse på ulike måter. Vi bruker da vurderingen, og dokumentasjonen vi har gjort for å se hva barnegruppen trenger og hvordan avdelingene slik at vi kan tilrettelegge for alle med ulike behov. Alle barn skal få utfordringer tilpasset seg selv, og måten vi kan legge til rette for dette er ved å bruke observasjon, og være til hjelp og veilede barna slik at de får gode erfaringer og opplevelser for sin utvikling.

Barnehagens digitale praksis

I barnehagens digitale praksis skal vi bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Når vi bruker digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser. I barnehagen er vi bevisste på at digitale verktøy skal brukes med omhu og som et ledd i læring. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Personalet legger til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv kan skape noe gjennom digitale uttrykksformer, og utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Barnehagens fagområder (EB)

hvordan skal vi jobbe med de ulike fagområdene? tverrfaglighet

Trenger ikke skrive om et og et fagområde, men kan skrive en samlet tekst.

Kommunikasjon, språk og tekst

Beskriv for eksempel:

- Hvordan barnehagen jobber med å skape et variert språkmiljø der barna opplever glede ved å bruke språket.

- Hvordan barnehagen sikre at arbeidet med språk skjer innenfor meningsfulle, engasjerende og kognitivt utfordrende samtaler med barna.

Barnehagen skal bruke visuell støtte og konkreter i organiserte aktiviteter og hverdagshendelser for å understøtte barnets språkutvikling. Personalet skal ta i bruk bøker, sang, regler og rim på samlingsstund, i leken og i det daglige.

Personalet skal understøtte språkutviklingen til barn med forsinket språkutvikling ved å være aktive i leken med barnet og bidra til at barnegruppen som helhet får en felles språkarena.

Personalet skal organisere språkgrupper for barn som trenger ekstra oppfølging og tilrettelegge for aktivitet/lekegrupper som er tilpasset barnets alders og utviklingsnivå.

I hverdagen skal personalet delta aktivt i samtaler med barna for å understøtte språkutviklingen. Personalet skal herunder stille spørsmål og bidra til at barna selv kan utvikle samtalen og språket gjennom formidling av undring, tanker og nysgjerrighet.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Beskriv for eksempel:

- På hvilke måter barnehagen legger til rette for allsidig fysisk aktivitet, for mat- og måltidsaktiviteter som bidrar til samtaler og fellesskapsfølelse og andre helseforebyggende tiltak.
- Hvordan barnehagen jobber med å fremme motorisk utvikling og bevegelsesglede.
- Hvordan barnehagen bruker måltider og matlaging som bidrag til at barna utvikler matglede.
- Barnehagens matservering og arbeidet med å fremme et sunt kosthold.

Barnehagen skal fremme gode matopplevelser ved at personalet aktivt deltar i samtaler med barna rundt matbordet, inkludere barna i matlagingen og la barna medvirke i hva som skal lages til måltidene. Barna skal få mulighet og tid på seg til å like ulike matvarer, derfor blir den samme maten/råvarene servert flere ganger, men også tilberedt på ulike måter. Barn spiser også med øynene, så vi vil gjøre den så innbydende vi klarer. Ved at det blir en god opplevelse og sitte rundt bordet vil det også være med på god matopplevelse og at de ønsker å smake på mer mat.

Barnehagen skal fremme mat og helse ved å tilby sunne, spennende og kortreiste matopplevelser av kvalitet. Maten som barnehagen serverer, skal fortrinnsvis være lagd av sunne, varierte og gode råvarer. Personalet skal samtidig være bevisst sin effekt som rollemodell med hensyn til kosthold og matvaner i møte med barna.

Barnehagen skal fremme motorisk utvikling og bevegelsesglede ved å eksponere barna for motorisk utfordrende miljøer (det kan eksempelvis være tur i skogen), tilrettelegge for regellett, hinderløype, disko, dans og idrettsaktiviteter.

Kunst, kultur og kreativitet

Beskriv for eksempel:

- Hvordan barnehagen gir barna tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttryksformer.

Barnehagen skal jobbe uti fra et prosessbasertperspektiv der barnets kunstneriske uttryksformer, nysgjerrighet, lek og utforskerglede understøttes gjennom et tilstedeværende, veiledende, lekende og anerkjennende personale.

Barnehagen skal aktivt ta impulser som observeres i barnegruppen inn i betraktning når en estetisk aktivitet planlegges og/eller gjennomføres.

De ansatte i barnehagen skal møte barnets initiativ til estetiske prosesser med at de også kan og er gode i estetiske aktiviteter med den hensikt å innstille i barnet at *det* også kan. Det viktigste er at alle kan være med, uavhengig av opplevd ferdighetsnivå.

Barnehagen skal sørge for at barna kan oppleve og erfare varierte materialopplevelser ved å ta med seg naturmaterialer inn i estetiske aktiviteter og hendelser, tilrettelegge for estetiske hendelser som utvider og utvikler barnas materialopplevelser og lek, eksponere barna for plastiske, solide og flyktige materialer. Det kan eksempelvis innebære leire, tre og lys.

Barnehagen skal møte barnets formspråk, lek og kunstneriske utfoldelse ved å jobbe didaktisk, ha en forståelse for hvorfor vi gjør som vi gjør. Samt. Gjøre materialer og materiell tilgjengelig i barnehøyde.

Natur, miljø og teknologi

Beskriv for eksempel:

- Hvordan barnehagen jobber for at barna skal utforske og eksperimentere og bli glade i naturen.

Barnehagen skal jobbe for at barna blir eksponert for varierte naturopplevelser ved å gå på turer i nærområdet, i skogen og til besøksgårder m.m.

Barnehagen skal jobbe miljøvennlig ved å la barna delta, erfare og oppleve hvordan man resirkulerer, kan plante egne grønnsaker og rydde opp etter seg i naturen.

I møte med barnas oppdagelser i naturen skal personalet delta med undring, nysgjerrighet og anerkjennelse.

Barnehagen skal bruke teknologi som støtte i barnas undring i estetiske hendelser og aktiviteter. Det kan eksempelvis være bøker fremvist på prosjektor slik at alle får se, musikk, lyd og lys til å understøtte drama/disco og film på samlingsstund relatert til temaer som jobbes med.

Antall, rom og form

Beskriv for eksempel:

- Hvordan barnehagen jobber med å stimulere og støtte barnas utvikling av matematisk oppfatning.

I det daglige skal personalet innføre matematiske begreper og konsepter i møte med hverdagslige aktiviteter, gjøremål og lek.

Barnehagen skal sørge for at barna får erfare antall, rom og form ved å leke med formbare materialer, konstruksjonsmateriell/materialer, naturmaterialer og lekemateriell.

Barnehagen skal også tilgjengeliggjøre et variert utvalg med puslespill, spill, klosser og materialer.

Personalet skal sørge for at barna kan få muligheten til å delta i praktiske aktiviteter der de må forholde seg til matematiske begreper som mengde, antall, rom, form, størrelse m.m. Dette kan eksempelvis være baking, matlaging, vasking, raking av løv, skruing, hamring m.m.

Etikk, religion og filosofi

Beskriv for eksempel:

- Hvordan barnehagen bidrar til at barna får kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider fra ulike religioner og livssyn.
- Hvordan barnehagen lar barna selv få reflektere, undre seg over spørsmål og finne svar.
- På hvilken måter barnehagen støtter opp under filosofiske spørsmål.

Barnehagen skal markere og jobbe med offisielle høytider som jul og påske, samt livssyn og religioner som er representert i barnegruppen. Dette skal vi blant annet jobbe med på samlingsstund ved hjelp av konkrete, fortellinger, musikk og utforskning av ulike tradisjoner.

Barnehagen skal tilberede mat tilknyttet ulike høytider.

Personalet skal sørge for at det er rom for barnas opplevelser, tanker og livssyn ved å delta engasjerende inn i barnas undring, filosofiske tanker og at barna får medvirke og stille spørsmål på sin måte uten at personalet bruker sin definisjonsmakt.

Personalet skal jobbe ut ifra en tanke og en metodikk som ser barnet som kompetent og et subjekt, som i vekselvirkning med miljøet, omgivelsene og andre, selv kan komme til svaret på ting det undrer seg over. Det skal personalet understøtte ved å gi barnet veiledning, anerkjenne barnets tanker og stille barnet spørsmål - fremfor å gi det svaret.

Nærmiljø og samfunn

Beskriv for eksempel:

- Hvordan barnehagen trekker frem vårt nærmiljø og lokale tradisjoner.
- Hvordan barnehagen gir barna begynnende kjennskap til menneskerettighetene og spesielt barnekonvensjonen.
- Hva barnehagen gjør for å motvirke diskriminering, fordommer, stereotyper og rasisme.

Barnehagen skal blant annet markere og jobbe med pride, rokkesokk, verdensdagen for psykisk helse og Forut-aksjonen.

Barnehagen skal engasjere seg i lokale tradisjoner og ta med barna på arrangementer eller events som skjer i nærområdet.

Personalet skal jobbe med vennskap, familie, mangfold og felleskap ved hjelp av konkrete og målrettet jobbing med dette på samlingsstund og i hverdagssituasjoner. Vi skal lese bøker som er relevante for temaer rundt diskriminering, fordommer, stereotyper og rasisme.

Personalet skal jobbe forebyggende mot mobbing og krenkelser ved å være gode rollemodeller, vi skal ta i bruk av aktivitetsplikten i tilfelle vi opplever at barn blir mobbet, krenket eller diskriminert av andre barn eller voksne i tilknytning til barnehagen.

Aktivitetskalender

Dato	Arrangement	Kommentar
------	-------------	-----------

August		
September		
Oktober		
November		
Desember		
Januar		
Februar		
Mars		
April		
Mai		
juni		
Juli		